

**АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО
ОЛИМПИЈСКИ ЦЕНТАР „ЈАХОРИНА“ ПАЛЕ
ПАЛЕ
-Одбор за ревизију-**

**НАДЗОРНОМ ОДБОРУ И
СКУПШТИНИ АКЦИОНАРА**

**ИЗВЈЕШТАЈ
О РАДУ ОДБОРА ЗА РЕВИЗИЈУ И**

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАЧУНОВОДСТВУ И ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ А.Д.
Олимпијски Центар “Јахорина” Пале за 2013.**

Пале, Маја 2014. године

1. АКТИВНОСТИ ОДБОРА ЗА РЕВИЗИЈУ

Одбор за ревизију А.Д. ОЦ „Јахорина“ је именован од стране Скупштине А.Д. ОЦ „Јахорина“ Пале дана на период од 4 године. Одбор за ревизију сачињавају:

1. Веселиновић Недељко, дипл. екон. Овлаштени ревизор, предсједник
2. Шаровић Стојанка, дипл. екон. Овлаштени ревизор, члан и
3. Ковачевић Божана, дипл. правник, члан

У Друштву је формирано и Одељење интерне ревизије, у којем ради један стручни сарадник-интерни ревизор и Директор одељења интерне ревизије као спољни сарадник кога је именовао Одбор за ревизију.

У току календарске 2013. године Одбор је одржао 9 сједница са око 50 тачака дневног реда као и 3 сједнице до дана подношења овог извјештаја у 2014. години. Одбор за ревизију је редовно извјештавао Надзорни одбор о своме раду и изнесеним мишљењима, закључцима и препорукама везаним за материјале по тачкама дневног реда које су служиле као основ за доношење одлука и других аката. Препоруке Одбора за ревизију је усвајао Надзорни одбор и задуживао Управу да реализује исте. Треба истаћи да је дио препорука реализована у одређеном року, а дио није још увијек, везано за Систематизацију радних мјеста и кад су у питању организациони проблеми.

Најзначајније активности Одбора за ревизију у 2013. години су биле:

Праћење реализације Плана обављања ревизије који је усвојио Одбор за ревизију, а предложило Одјељења за интерну ревизију. Предходно је Одељење интерне ревизије сачинило и предложило Годишњу студију ризика за 2013. годину коју је усвојио Одбор за ревизију на 18. сједници одржаној 31.01.2013. године.

Годишњом студијом ризика за 2013. годину обухваћено је:

- процјена могућих ризика,
- оцјена ризика за поједине позиције биланса у којој су приказане појединости у погледу ризичних подручја
- оцјеном веома високог степена ризика одређена су подручја: сталне имовине, нарочито средстава вертикалног транспорта, готовина, залихе и потраживања.

Након размотрене и усвојене Годишње студије ризика, Одбор за Ревизију је усвојио План ревизије Одјељења за интерну ревизију за 2013. годину. Планом је предвиђено да се изврши укупно 13. ревизија појединих ризичних подручја што је и урађено.

На 18. сједници Одбора за ревизију разматран је Извјештај о попису имовине, са 31.12.2012.. године којом приликом су дате препоруке о начину књижења мањкова и вишкова и то:

- да се отписана седства продају или униште,
- да се утврђени вишкови процијене,
- да се потраживања још једном преконтролишу и покрену процедуре наплате (опомене, тужбе и др.),
- да се за утврђене мањкове терете одговорна лица.

На 18. сједници је разматран и Нацрт плана пословања за 2013. годину на који Одбор за ревизију није имао примједби те је исти упућен на даљу процедуру до коначног усвајања од стране Скупштине акционара Друштва.

На 20. сједници Одбора за ревизију разматран је Извјештај независног ревизора "Пословни информатор Ревизија" д.о.о. Бијељина о ревизији финансијских извјештаја за 2012. годину и није имао примједбе на исти и препоручио га на усвајање Надзорном одбору и Скупштини акционара и закључио да је Извјештај урађен у складу са Стандардима ревизије и да објективно исказује стање и резултате пословања Друштва у 2012. години што значи да је независни ревизор је изразио позитивно мишљење.

Одбор за ревизију је размотрио Извјештај о пословању за 2012. годину и финансијски извјештај (биланс стања, биланс успјеха, биланс токова готовине, извјештај о промјенама на капиталу) за 2012. годину и констатовао да је негативан финансијски извјештај остварен, највећим дијелом, услед неповољних временских прилика, као и неадекватне организације техничких и људских ресурса, што је имало за последицу немогућност довољног прихода за покриће расхода, те је у вези тога неопходно да се у наредном периоду убрзају инвестиције, продаја капитала и процес реструктурирања Друштва.

Одбор за ревизију је дао п р и ј е д л о г – препоруку да кумулирани губитак исказан у коригованом финансијском извјештају за 2012. годину у износу од 269.638 КМ. остаје непокривен.

Износ кумулираног губитка који је исказан у финансијском извјештају за 2012. годину састоји се од непокривеног губитка из ранијих година у износу од 1.644.285 КМ и губитка оствареног у 2012. години у износу од 269.638 КМ.

Одбор за ревизију је разматрао и информацију о зимској сезони 2012/2013. годину која је обећавала успјешније пословање као и документ „Мјере за побољшање пословне политике и могући правци даљег развоја Друштва“ и оцјенио да се из понуђеног документа не виде директни ефекти понуђених праваца даљег развоја, док се кроз стручну расправу надлежних органа не донесе одлука о одређени модел реструктурирања и организације Друштва. Разматран и Приједлог плана пословања за 2013. годину на који Одбор за ревизију није имао примједби те је исти упућен на даљу процедуру до коначног усвајања од стране Скупштине акционара Друштва.

На 21. Сједници одржаној 02.08.2013. године разматрани су финансијски извјештаји за период 01.01.2013. год. до 30.06.2013. године који су сачињени по налогу Надзорног одбора и Управе из којих се могло констатovati:

- да су пословни приходи иу односу на исти период у 2012. години повећани за 18% (приходи од ски паса за 22% и приходи од угоститељства за 10%),

- да су пословни расходи такође повећани за 10% (мање у односу на приходе) из чега је произашло да је остварен добитак од 28.625,00 КМ. што је оцијењено као веома позитивно обзиром да јр остварен губитак у предходном упоредном периоду износио 195.931,00 КМ.

- да је остварен, по основу обрачунатих камата на дугорочне хартије од вриједности, губитак у износу од 1.018.443,00 КМ.

Одбор за ревизију је предложио Одлуку о рекласификацији дугорочних у краткорочна средства која су истрошена и намјењена продаји. (вриједност 10.154,67 КМ.)

Одбор за ревизију Друштва размотрио је, на 22. сједници од 19.08.2013.год. Извјештај Централне пописне комисије о извршеном вандредном попису са стањем на дан 31.07.2013. године, као и податке отписа и искњижавања појединих артикала из пословних књига, те је констатовао следеће:

1. Извјештај Централне пописне комисије о извршеном вандредном попису са стањем на дан 31.07.2013. године, као и сам попис, сачињени су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске, те Међународним рачуноводственим стандардима, поштујући начела пописа потпуности, истинитости и начело појединачног обухватања позиција приликом пописа. Извјештај у потпуности може послужити за доношење одређених пословних одлука органима управљања и органима руковођења.
2. Да је Централна пописна комисија сачинила преглед појединих артикала које треба искњижити из пословних књига, па у вези тога, Одбор за ревизију, у складу са својим овлашћењима, предлаже Надзорном одбору Друштва да донесе одговарајуће одлуке о оприходовању утврђених вишкова, задужењем одговорних лица за мањкове и да утврди одговорност задужених лица за протекле рокове за артикле који се отписују. Одбор за ревизију задужује Одјељење интерне ревизије да у оквиру своје надлежности изврши ревизију улаза/излаза артикала код којих се појављује мањак и вишак, код ставки гдје су одступања већа од 10 КМ, те да сачини извјештај до сједнице Надзорног одбора.
3. Да се из пописа види да се потраживања по основу стамбених кредита датих радницима уредно неотплаћују и да треба ставити забрану на плату, као и да се дуговања радника по основу неоправданих аконтација и дуга за употребе телефона такође одбију од плата дужника.

Одбор за ревизију покренуо је поступак избора и именовања вањског ревизора за ревизију финансијских извјештаја Друштва за 2013. годину.

Одбор за ревизију Друштва, на 24. (двадесетчетвртој) сједници одржаној 18.10.2013. године одлучивао је о следећем;

На основи Записника о раду Комисије за јавну набавку услуга ревизије рачуноводствених/финансијских извјештаја за 2013. годину Одбор за ревизију Акционарског друштва Олимпијски центар "Јахорина" Пале донио је Одлуку о именовању Друштва Пословни Информатор Ревизија д.о.о. Бијељина за независног ревизора за ревизију рачуноводствених/финансијских извјештаја Друштва за 2013. годину.

Динамиком годишњег плана интерне ревизије у септембру 2013. године планирана је и извршена ревизија продаје. Одбор за ревизију, након сагледаних свих контролних поступака и резултата пословања, Управи Друштва дао препоруку да предузме додатне мјере, с циљем остваривања већих прихода, како би се финансијски резултат поправио, као и да предузме активности на што бољој наплати потраживања од купаца.

Одбор за ревизију Друштва, на 25. (двадесетпетој) сједници одржаној 06.12.2013. године размотрио је Извјештај о извршеној ревизији запошљавања и обрачуна плата, једногласно усвојио исти, и донио препоруку да Управа Друштва поступи у складу са Препоруком Одјељења за интерну ревизију, да уради нову систематизацију радних мјеста и исту усклади са стварним потребама А.Д. ОЦ „Јахорина“ Пале, те да обнови уговоре о раду са радницима који немају уговоре закључене послје објављивања важећег Закона о раду. Ова препорука није ни до данас испоштована. Такође, Одбор за ревизију донио је Закључак да Одјељење за интерну ревизију приликом израде Извјештаја о извршеној ревизији запошљавања и обрачуна плата, у наредном периоду, треба детаљније описати поступак запошљавања и отпуштања радника, односно констатовати да ли се исти проведе у складу са позитивним законски прописима, те детаљнији обрадити начин обрачуна и исплате плата.

На 26. сједници одржаној 27.12.2013. године, Одбор за ревизију Друштва је усвојио Годишњу студију ризика за 2014. годину као и План рада Одељења за интерну ревизију у 2014. години које је документе предложило Одељење интерне ревизије.

Одељење интерне ревизије је извршило оквирну процјену ризика појединих пословних активности те на основу сагледавања извјештаја Друштва у предходном периоду извршена је оквирна процјена ризика са приоритетним циљевима и то:

- идентификација ризика
- анализа узрока ризика и
- предлагање мјера ради спречавања посљедица

Оцјеном веома високог степена ризика одређена су подручја: сталне имовине, нарочито средстава вертикалног транспорта, готовина, залихе и потраживања. Тако је оцјењено да једно високо ризичних подручја је спремност и способност вертикалног транспорта и уређења и обиљежавање стаза пред наступајућу скијашку сезону. Одељење интерне ревизије редовно концем године изврши ревизија свих докумената који гарантују исправност система (атести, употребне дозволе, заштита на раду, безбједност средстава и људи) и о томе изјести Одбор за ревизију а он путем извјештаја информисе Надзорни одбор.

Ревизијом је утврђено да сва опрема коју користи Сектор за технику технички исправна и да за исту Друштво посједује употребне дозволе и одговарајуће атесте за кориштење у сезони 2013/2014. година. Одбор за ревизију је обавезао Одељење интерне ревизије да континуирано контролише поштовање Правилника о изгледу, садржају и врсти сигнализације на јавним смучарским теренима („Службени гласник РС“) број 97/13.

Одбор за ревизију је континуирано пратио и вршио ревизију јавних набавки препоручујући Управи да води рачуна да набавке путем директног споразума не прелазе 10% укупних набавки у току године што је за 2014. годину употпуности испоштовано.

Извјештаји о обављеним ревизијама темеље се на бази обављених прегледа и документационој основи, и исти су рађени у складу са Међународним стандардима ревизије, Међународним рачуноводственим стандардима, односно ревизорским стандардима Републике Српске.

У току вршења ревизија Одјељење није имало примједби на сарадњу са запосленим у предузећу, условима за рад, нити је наилазило на специфичности за које му недостају одређена знања- вјештине у току вршења ревизија.

С обзиром на значај активности Одјељења интарне ревизије и њиховог досадашњег односа према радним обавезама Одјељења и у будуће се може очекивати висок ниво професионалности и квалитета у раду.
“ “

2. ИЗВЈЕШТАЈ О РАЧУНОВОДСТВУ И ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ

Законом о измјенама и допунама Закона о јавним предузећима („Сл.гла. РС“ бр.78/11) од 02.08. 2011. године, члан 22. Закона о јавним предузећима је допуњен са седам тачака које се односе на проширење надлежности Одбора за ревизију од којих је и тачка к) “извјештава скупштину јавног предузећа о рачуноводству, извјештајима и финансијском пословању јавног предузећа и његових повезаних предузећа.“

У вези тога Одбор за ревизију А.Д. ОЦ “Јахорина“ Пале обавјештава Скупштину Друштва да је на 27. 28 и 29. сједници Одбор за ревизију у 2014. години разматрао следеће извјештаје везано за рачуноводство и финансијске извјештаје те констатовао да је :

Рачуноводствени систем предузећа организован је у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске и рачуноводственим политикама предузећа. Успостављени систем омогућава свеобухватно евидентирање, као и откривање и спречавање погрешно евидентираних пословних догађаја, одређује лица која су одговорна за законитост и правилност настанка пословних догађаја, као и састављање финансијских извјештаја.

На основу успостављеног рачуноводственог система омогућено је вођење прописаних пословних евиденција неопходних да се на истинит и реалан начин утврде приходи и расходи, финансијски резултат, стање имовине, обавеза и капитала предузећа. Састављање финансијских извјештаја врши се у складу са Законом о рачуноводству и ревизији и примјеном Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Извјештај Централне пописне комисије о попису имовине на дан 31.12.2013. године. Одбор за ревизију је оцијенио да је Извјештај добро сачињен и препоручио да се: отписана седства продају или униште, да се утврђени вишкови процијене, и да се за утврђене мањкове терете одговорна лица.

Управа је припремила и презентовала сет финансијских извјештаја за 2013. годину и то: биланс стања, биланс успјеха, биланс тока готовине, извјештај о промјенама на капиталу и ноте-забиљешке уз финансијски извјештај за 2013. годину које је урадила служба рачуноводства. Ови извјештаји су састављени у складу са Рачуноводственим стандардима и оцијењени су од Одбора за ревизију као веома квалитетни извјештаји. Служба рачуноводства је у току 2013. године сачинила и презентовала финансијске извјештаје са стањем на дан 30.06. 2013. године иако није то законска обавеза. Зато Одбор за ревизију високо оцјењује рад рачуноводствене службе.

Одбор за ревизију је разматрао Извјештај о ревизији финансијских извјештаја за 2013. години који је урадила фирма “Пословни информатор Ревизија“ д.о.о. Бијељина и закључио да је Извјештај урађен у складу са Стандардима ревизије и да објективно

исказује стање и резултате пословња Друштва у 2013. години. Независни ревизор је изразио позитивно мишљење.

Одбор за ревизију Акционарског друштва ОЦ “ ЈАХОРИНА“ Пале је на својој редовној 29. Сједници одржаној 26.05.2014. године разматрао Финансијске извјештаје Друштва за 2013. Годину (Биланс стања, Биланс успјеха, Биланс тока готовине, и Извјештај о промјенама на капиталу) констатовао следеће.

Пословни приходи остварени у 2013.години износе **4.177.909 КМ**, већи су за 7% од предходне године стим да су остварени пословни приходи за 28% мањи од планираних.

Пословни расходи у укупном износу од **6.494.803 КМ** су већи за 11% од претходне године и за 9% већи од планираних. Остварени су мањи трошкови материјала, робе и плата.. Значајно повећање расхода забиљежено је код трошкова производних услуга, амортизације и резервисања. **Остварен је пословни губитак у износу од 2.316.894 КМ**

Финансијски приходи у износу од **45.075 КМ** су на нивоу планираних а односе на приходе од камата на средства на рачунима Друштва. Финансијски расходи износе **1.451.142 КМ**, односе се на доспијеле камате по емитованим обвезницама и обрачунате затезне камате. Камате по емитованим обвезницама износе 900.000 КМ, обрачунате затезне камате за неизмирене обавезе доспијелих ануитета из емисије обвезница 452.190 КМ, затезне камате из пресуде „Коран“ које се односе на 2013.годину износе од 96.542 КМ, камате по кредиту за набавку возила у износу од 2.302 КМ и остале камате 107 КМ. Обзиром да су се стекли услови за конверзију обвезница у акције планом за 2013.годину нису биле предвиђене ове финансијске обавезе.

Остали приходи и остали расходи остварени су од расходовања и продаје средстава мање вриједности.Планирана продаја некретнина (земљиште на локацији „трговке“ и управна зграда) није реализована у 2013.години па су изостали планирани приходи по том основу.

Укупан губитак за 2013.годину износи 3.778.830 КМ. од тога ски центар 2.320.626 КМ. и угоститељство 1.458.204 КМ.

Када се узме у обзир акомулирани губитак из предходних година у износу од 3.922.215 КМ. и губитак из текућег периода укупан губитак са 31.12.2013. године износи 7.701.045 КМ.

Одбор за ревизију цијени да је Друштво доведено у изузетно тешку финансијску ситуацију и како се ствари сада одвијају ситуација ће бити још тежа односно катастрофална уколико се главни генератори губитка не отклоне. Видљиво је да су у Друштву смањени трошкови плата, материјални трошкови и нематеријални трошкови што је резултат унапређења интерне економије и одраз улагања напора Управе да се смање трошкови.Дакле,највећи узрочник великог губитка су трошкови амортизације у износу од 2.251.000 КМ. и трошкови камата у износу од 1.451.142 КМ. на које Управа Друштва није могла утицати.

Када се посматрају обавезе и капитал у Пасиви биланса стања може се констатовати да се обавезе у износу од 21.805.559 КМ. углавном састоје од дугорочних обавеза у износу од 13.958.007 КМ. и краткорочних обавеза у износу од 7.847.552 КМ. Обавезе везане за конверзију емитованих обвезница износе 18.215.586 КМ. што је 83% од укупних обавеза. Обавезе по пресуди за „Коран“ износе 2.104.833 КМ.

Друштво редовно врши исплату плата и доприноса, док обавезе према добављачима у износу од 838.311 КМ. се репрограмирају и плаћају зависно од прилива

средстава. Уколико би било ко од повјерилаца за наплату својих потраживања блокирао рачун Друштва имало би за посљедицу несагледиве посљедице и довело би у питање оправданост инвестиција и наставак пословања Друштва.

Зато је питање конверзије емитованих обвезница у капитал од стране Инвестиционо-развојне банке Републике Српске, односно Фонда за развој Источног дијела Републике Српске кључно питање даљег наставка пословања Друштва.

На ту констатацију указује и показатељи пословања Друштва.

Имовински и финансијски положај, успјешност пословања- приносни положај су:

Општи рацио ликвидности од 0,43 , текућа средства / краткорочне обавезе, указује да је ликвидност друштва веома угрожена.

Степен покрића камата. Друштво не остварује приходе који би омогућили финансирање расхода камата, пословни резултат је негативан (пословни приходи – пословни расходи)

Обзиром да Друштво није остварило позитивно пословање већ је остварило губитак у пословању стопа пословног губитка из односа пословни губитак/пословни приходи је 55%.

Губитак редовне активности – односно стопа губитка редовне активности из односа губитак редовне активности/ приходи редовне активности је 88%.

Није могуће исказати показатеље кроз анализу приносног положаја , ризик остварења финансијског резултата, доњу тачку рентабилности и стопу економичности. Високе негативне стопе потврђују да су наступили финансијски ризици и да је пословање Друштва угрожено.

Одбор за ревизију је разматрао Приједлог плана пословања за 2014. године и оцијенио да је веома тешко сачинити План када се има у виду потпуно пропала скијашка сезона Јануар-Март ове године.

Планом је предвиђен губитак из редовног пословања у износу од 3.628.200 КМ., губитак из финансијских активности од 1.643.900 КМ. и добит од осталих прихода у износу од 3.924.500 КМ. што пребијено значи да је планирани губитак предвиђен у износу од 1.336.300 КМ.

Одбор за ревизију сматра да су неизвјесни планирани приходи по основу продаје некретнина и укњижавање земљишта хотела „Јахорина“ па постоји реална претпоставка да би губитак на крају 2014. године био и већи. Морамо истаћи још једном важност конверзије обвезница јер укалкулиса камата у плану за 2014. годину износи 1.643.900 КМ. а предвиђени губитак уз реализацију осталих прихода планиран је у износу од 1.336.300 КМ.

Пале, 22. Маја 2014. године

Предсједник Одбора за ревизију
Веселиновић Недељко, с.р.
Овлаштени ревизор

